

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΥ Ε΄.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ὁ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ.
ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ (μονάρχης).
Ὁ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ τῆς Μονῆς.
ΕΣΤΕΒΑΝ (μονάρχης).
ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ (κηπουρός).
ΔΑΥΡΕΝΤΙΟΣ, (νεοκέρως).
ΑΛΟΝΖΟΣ, (ὑπηρέτης τοῦ Αυτοκράτορος).
ΜΟΝΑΧΟΙ.
ΠΑΙΔΕΣ καὶ ΥΠΗΡΕΤΑΙ.

Ἡ σκηνὴ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἱερωνυμιτῶν ἐν Ἑστρεμαδοῦρᾳ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Περίστυλον τῆς Μονῆς.

(Ὡραία σεπτεμβριανὴ πρωτὴ). (1)

ΚΑΡΟΛΟΣ Ε΄. καὶ ΑΛΟΝΖΟΣ.

(Ὁ ἡγεμὼν, ἰσχυρὸς, ὠχρὸς, περιτετυλιγμένος ἐν τοῖς σιούρας μελανοῦ ὑφάσματος, φέρει ἐπὶ κεφαλῆς πλατύχειλον πῖλον ἐπίσης μέλανι. Στριζόμενος ἐπὶ μικρᾷ, ῥάδιου, βραίει ἑσθιδίῳ, ἄνω καὶ κάτω. Ὁ ἀλόνζος νέος εἰκοτῆδος ἕως εἰκοσιτεσσάρων ἔτων, μελάγχρους, μελανόφθαλμος, κρυφίνους τὸ ὄφρυς, συνήθως πρὸς τὰ κάτω νεύων, ἴσσταται ἀκίνητος καὶ ἐν εὐλαθεῖ στίσει, ὑποκλίνων ὀπίσκει ὁ μονάρχης διακρίνει ἐμπροσθέν του.)

ΚΑΡΟΛΟΣ. (ὡς ὁμιλῶν καθ' ἑαυτὸν).
Ὡρα γερπνὴ καὶ μακαρία ὑπὲρ πάντων

ΣΗΜ. Ὁ συντάξας τὰς σπουδαίας ταύτας ἱστορίας καὶ Σκηνῶν, οὐδὲν ἄλλον διὰ τοῦ δραματικοῦ τούτου σχήματος σκοπὸν πρόθετο, ἢ ὅπως καταστήσῃ γνωστὸν εἰς τοὺς ἥττον περι τὴν ἱστορίαν ἀσχολουμένους ἕκ τῶν πρωτίστων χαρακτηριστικῶν τῆς νεωτέρας εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας, περίφημον ἐπὶ σπουδαίῳ δικαιοδικαίῳ προτερήματι καὶ κακίαις, ἐνσασκῶν συγχρόνως ἐν τοῖς περὶ τούτων ἐπινοουμένοις προσώποις τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν τῶν χρόνων ἐκείνων κατάστασιν, καὶ τοιοῦτοτρόπως συνοψίζων τὰ σπουδαιότερα τῆς τότε ἐποχῆς καὶ ἄλλων προηγουμένων σχετικῶν συμβάντων. Ὅπως δὲ τὸ ἱστορικὸν τοῦ αυτοκράτορος πρόσωπον γραφικῶ-

ἄλλην εἶναι βεβίαιως ἢ παροῦσα! Ὅτανίς χριστιάμεθ (2) εἰς τὴν ἔλευσιν τῆς, μαρφίνεται ὅτι διανοίγεται ἐν παράθυρον τοῦ παραδείσου, ὁπότεν ἀναβρῖει τὸ σιλπνὸν τοῦτο φῶς καὶ ἡ ζειδωρος αὐτῆ αὔρα. Ἴσως ταῦτα εἶναι τὸ εὐέμημα καὶ ἡ πνοὴ τῆς θεότητος ἣτις θέλει νὰ ἐνισχῆσῃ τὰ πλάσματά τῆς τὰ καθ' ἐκάστην νῆαν ἡμέραν ἐκτεθειμένα εἰς νέας δοκιμασίας. (ἡταματῶν αἰφνης ἐνώπιον τοῦ ὑπηρετοῦ) Ὡραίαι πρωτῆ, Ἀλόνζι, δὲν εἶναι ἀληθές;

ΑΛΟΝΖΟΣ Ὡραιοτάτη, μεγαλειότατη, μάλιστα ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τις τοσοῦτοι θαυμασίαν περιγραφὴν.

ΚΑΡ. (μειδιῶν) Σὺ λοιπὸν, ταλαίπωρε, ἔνοοις κάλλιττα πᾶν ὅ,τι λέγομεν

ΑΛ. Ὁ ἥλιος, μεγαλειότατε, εἰς ὅλους εἶναι ἐναργής.

ΚΑΡ. Δὲν ἦτο ἀδύνατον ὅτι μετὰ τοσαῦτα ἔτη ἐνδεδεχοῦς σπουδῆς οὐ θὰ κατῴρθωνες νὰ μάθῃς κατὶ τι σπουδαίον καὶ ὠφέλιμον. (μειδιάμα πικρὸν καὶ σχεδὸν ἀδιόρατον πλανᾶται πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῶν χειλῶν τοῦ Ἀλόνζου).

ΑΛ. Ἐπεθύμουν νὰ ἦτο ἀληθές ὅπως τοῦλάχιστον καθίσταμαι ὀλιγώτερον ὀχληρὸς εἰς τὴν Ἰ. Μ.

ΚΑΡ. (μετὰ σοβαρότητος) Καλὰ, καλὰ. Μάθε δμως ὅτι εἰς σὲ κυρίως δὲν θὰ ἤρμωζεν ἡ μάθησις. Σὺ εἶσαι ἀρκετὰ

τερον ἀπειροσῆ, ἐξελιξαστο ὡς ἐποχὴν τῆς πράξεως τὴν παραμονὴν τοῦ θανάτου του ἐν τῇ μονῇ ἐκείνῃ, ἐπὶ ὑπόβλεψι ἀλλὰ καὶ δαισιδαμόνως ὁ Κάρολος ἠθέλησε τὴν εἰ ζωῶν ἀρχομανίαν αὐτοῦ νὰ ἐνταφίσῃ. Εἰς τὸν σκοπὸν τούτον ὑπέλαβον, καὶ μόνον, ὡς εἶπομεν, προτιθέμενος τὴν τῶν ἀδελφῶν τῆς ἱστορίας ἐν τέρφει ὠφέλιαν, ὁ ἡμέτερος συντάκτης δὲν ἐνόησεν ἀνεγκαλῶν ν' ἀκολουθήσῃ ἐκ τοῦ ἀναγγεῖ τοὺς κανόνας τῆς ἀρχαίας φιλολογικῆς σχολῆς, οἷτινας, καίπερ ἐνίστα λίαν αὐστηροὶ καὶ μικρολόγοι, ἐπιτάσσονται οὐχ' ἦττον ἐν βραίει ὑπὸ τῆς ὀρθότητος καὶ καλαιπιδότητος, μεθ' ὅλας τὰς αἰτιάσεις τῆς ἰσοῦς ὑπ' ἄλλας ἐπόψεις τερατολογούσας νεωτέρας σχολῆς.

(1) Κατὰ τὴν μὴναι τούτων Κάρολος ὁ Ε΄ ἀπέθανε τὸ 1558. Οὗτος ἰγανήθη κατὰ τὰ 1500 ἐν Γὰνδ, πόλει τοῦ Βελγίου, ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φιλίππου τοῦ Ὡραίου, ἀρχιδουκῆς τῆς Αὐστρίας.

(2) Παρατηρητέον ὅτι ὁ μονάρχης χρεῖται πάντοτε τῆς πρώτης πληθυντικῆς προσώπου κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἡγεμόνων τῆς ἡμετέρας ἐκείνης ἐποχῆς, ὁπότεν ὠμίλουν πρὸς ὑποδιετιθέτους.

πινος. Ἐν γίνετι δὲ ἡ μάθησις εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἔχει μόνον εἶναι μιμητὴ καὶ καταγέλαστος, ἀλλὰ πρὸς τοὺς αἰσθητοὺς καὶ ἄσκητος χρονοτριβή, βάσανος τοῦ νοῦ καὶ ἐνθάρρυνσις εἰς τὴν ἀπειθήσαν. (τὸ αὐτὸ σαρωδιον μεδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Ἀλόνζου). Καὶ ἐν ἴδιος δὲν θὰ ἦτο τόσο ἐπιειθὴς καὶ εὐσεβὴς ἐὰν ἤθελες ἐκπαιδευθῆ περισσότερο. Ἀλλ' ἴδου οἱ κώδωνες σημαίνουσι τὸν ὄρθρον. Κλίνας λοιπὸν τὸ γόνυ καὶ δεήθητι πρὸς τὴν ὑπερβαλίαν Θεοτόκον, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἀπευθύνονται αἱ εὐχαὶ τοσούτων ἱερατομμυρίων πιστῶν. (μένει ὄρθριος, σταυρῶν τὰς χεῖρας καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐν ᾧ ὁ ὑπερβαλίης γορυπετεῖ)

ΑΛ. (ἐγειρόμενος καὶ προσποιούμενος συγκίρησι). Ὅποια περηγορία, ὁποῖα εὐδαιμονία νὰ προσεβήχαι τις πλησίον τοσούτου μεγάλου καὶ ἀγαθοῦ μονάρχου!

ΚΑΡ. Ἡ μόνη ἀληθὴς ὀρθοκεία, ἡ καθολικὴ, ἀποστολική, ῥωμικὴ ἐκκλησία, ὡς συχνάκις ἔλεγεν ἡμῖν ὁ σεβαστὸς καὶ ἀειμνηστὸς ἡμῶν διδίσκαλος πάππς Ἀδριανὸς ὁ ΣΤ', εἶναι βεβηλῶς τὸ μεγαλύτερον εὐσεβείημα, ὅπερ ὁ Παντοδύναμος ἠδὲ ἠδοκῆσε νὰ ἐπιδαψιλεύσῃ εἰς τοὺς μᾶλλον ὑπ' αὐτοῦ εὐνοουμένους θηητοὺς. Ἰδίως κατὰ τὴν ἡλικίαν σου, ἡ ἀγία ἡμῶν ἐκκλησία εἶναι πηγὴ οὐρανίων φίλτρων, ὑψηλοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀνεκφράστου εὐφροσύνης. (3) Ὅ,τι δὲ μᾶλλον χαρακτηρίζει αὐτὴν εἶναι ἡ μητρικὴ αὐτῆς καὶ ἴση εὐμένεια πρὸς ὅλα ἀνεξικέτως τὰ τέκνα τῆς. Σὺ, π.χ. γεννηθεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἀξέστως ἀντραφεῖς, καὶ εἰς τὴν δουρικὴν τάξιν ἀνήκων, αἰσθάνεσαι ὅ,τι ἠσθάνθημεν ἡμεῖς οἱ κεκλημένοι νὰ δεσπόζωμεν τοσούτων λαῶν. (τὸ βέμμα τοῦ Ἀλόνζου φωνεῖται ὑπὸ ἀπαισίας ἀκίτης). Λέγομεν

δὲ ὅ,τι ἠσθάνθημεν πᾶν ὅ,τι σὺ αἰσθάνεσαι σήμερον, διότι ἡ θυμηθία τῆς εὐσεβείας δὲν εἶναι πλέον ἀρτία καὶ ἀμιγῆς εἰς τὴν ψυχὴν μας πικραρθεῖσαν ὑπὸ μακρῶν καὶ ὀδυνηρῶν φροντίδων, καὶ, ὅπερ χειρόν, ταρρασομένην ὑπὸ τῆς φωνῆς κατηγόρου συνειδήτους.

ΑΛ. Μὴ λέγετε τοῦτο, πρὸς Θεοῦ, μεγαλειούτητα, σὰς καθικετεῖω. Ἰμεῖς βεβηλῶς δὲν εἴχετε καθήκοντα, διότι οἱ μονάρχαι δὲν ἔχουσι τοιαῦτα, ὅμως ἐν παντὶ χρόνῳ ἐδειξάτε ὑπὲρ τῶν ὑπὸ κῶν σας τὸν αὐστηρὸν ζῆλον πετρῶς. Ὅχι ἡμεῖς οὐδέποτε ἐσφάλετε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ὁ λέγων τὸ ἐναντίον εἶναι ἀνάσχυτος ψεύστης.

ΚΑΡ. Σιώπα, κόλαξ! Ἡμεῖς, καὶ οὐδὲ ὅλως διττάζομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, διεπράξομεν πλεῖστα καὶ βαρέα περατώματα, τῶν ὁποίων, ὡς γνωρίζεις, τελοῦμεν τὴν δέουσαν μετάνοιαν.

ΑΛ. Οἴμοι! καὶ πόσον σκληρὰν!

ΚΑΡ. (κάθηται ἐπὶ μαρμαρινοῦ ἐδάμιου ὅπερ φαίνεται δι' αὐτὸν ὠρμισμένον). Δὲν εἶναι ὑπερβολικὴ, ἀλλὰ μάλιστα ἀνεπερκῆς. Ὁ Θεὸς εἶναι πολὺ αὐστηρὸς, νεκρία, πολὺ αὐστηρότερος ἢ ὅσον συνήθως φανταζόμεθα. Οὗτος ἀπειτεῖ συνεχεῖς θυσίας σωματικάς τε καὶ πνευματικάς, οὐ μόνον πρὸς τῶν ἀμαρτωλῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτῶν τῶν ἀθῶων. Δὲν ὑπάρχει οὐδεμία διχορὰ εἰς τὰς θυσίας ταύτας ἢ κατὰ τὴν ποιότητα αὐτῶν καὶ τὸν βαθμόν. Ἡ τῆς ψυχῆς σωτηρία, μὴ τὸ λητμονῆς, ὠρίσθη εἰς πολὺ ὑψηλὴν τιμὴν.

ΑΛ. (ὕποκλινας). Ζητῶ συγγνώμην πρὸς τῆς Ἰ. Μ. ἀλλὰ τολμῶ νὰ πειρῶμαι ὅτι τιμωρεῖσθε μετ' ὑπερβολικὴν τραχύτητα, δυναμένην νὰ ἐλάψῃ σπουδαίως τὴν πολύτιμον ὑγίαν σας.

ΚΑΡ. Ἄκουσον. Ἡμεῖς σὲ ἐμπιστευόμεθα πληρέστατα, καὶ σὲ προτιμῶμεν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους τῆς τάξεώς σου, ὅχι μόνον ἕνεκα τῆς ἀξιεπαίνου συμπεριφορᾶς καὶ τιμιότητός σου, ἀλλὰ διότι εἶσαι υἱὸς ἐνὸς τῶν πιστῶν ὑπηρετῶν μας ὅστις μετ' ἐξίστις γεννητικότητος ἐπολ' ἐμπιστεν ὑπὸ

(3) Τοῦτο ἀληθεῖς περισσότερο ἐν Ἰσπανίᾳ ἢ ἐν οὐδὲποτε ἄλλῃ καθολικῇ χώρᾳ. Ἀρκεῖ τὸ παραδειγμα τῆς ἀγίας Θεοποιίας ἐξ Ἀβίλας, σπουδαϊστοῦ ψυχολογικοῦ φαινομένου.

τὰ τείχη τῆς Παβίας, ὅπου μετ' ἄλλων ἐξώγησε τὸν καταγκόλην ἐκείνον βριλέα τῆς Γαλλίας Φραγκίσκον. Σοὶ λέγομεν λοιπὸν νὰ μετριάσῃς τὴν εὐαισθησίαν σου, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας θάττον ἢ βράδιον δύναται ν' ἀνκαλυφθῇ τὸ μυστικὸν ὅπερ ὀφείλεις εὐλαβῶς νὰ φυλάττης. Ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπη πρὸς τὸ πλάσμα ὅχι μόνον φέρει ἐν ἐκυτῇ τὴν ἀμαρτίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐδὲν ὠρελεῖ, μάλιστα δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ ὀλέθριος σκόπελος τῆς φρονήσεως, ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ καθήκοντος. Πρόσεξε μήπως οὐδεὶς ἴδῃ ἢ κἄν ὑποπτευθῇ τὴν μάλιστα ταύτην (ἡ) τὴν ταπεινοῦσαν τὴν σάρκα μας· πρόσσεξε δὲ πρὸς τοῦτους νὰ μὴ γίνωσι γνωστὰ αἱ ἄλλαι ἡμῶν σκληραγωγίαι. Θὰ ἦτο ἀσεβὴς κομπορημοσύνη ἢ ἐλουσίαι αὐτῶν ἀποκάλυψις, καὶ θὰ ἐξήλειψε τὴν ὀλίγην ἐκείνην ἀξίαν, ἣς αἱ σκληραγωγίαι αὐτὰ· δύναται νὰ τύχῃσι παρὰ τῷ Θεῷ.

ΑΛ. Σὰς ὀρκίζομαι, μεγαλειότατε, ὅτι οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ θέλει μάθει παρ' ἐμοῦ τὴν ὑπαρξίν τοῦ σκληροῦ ἐκείνου ἐργαλείου, οὔτε τὰς λοιπὰς θυσίας τὰς ὁποίας ἡ Ἰ. Μ. εἰς ἐαυτὴν ἐπιβάλλει.

ΚΑΡ. Σὺ τολμᾷς ν' ἀποκαλέσῃς τὴν σωτήριον μάλιστα, ἣν τοσοῦτοι ἄγιοι μετεχειρίσθησαν, σκληρὸν ἐργαλεῖον; Ἐλπίζομεν ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν ἴσται εἰς τὰς φρένας σου.

ΑΛ. Εἶπον σκληρὸν ἐκεῖνο τὸ ἐργαλεῖον, διότι τόσοι συχνὰ θάπτεται ἀπὸ τὸ αἶμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζω πολὺ διάφορον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

ΚΑΡ. Ἀνόητε! Σὺ μεγαλοποιεῖς ὀλίγας ἀσημάντους ἀμυχάς.

ΑΛ. Ἄχ, μεγαλειότατε, δὲν εἶναι ἀμυχὰι, εἶναι πλῆγαι! Ὁ Θεὸς μόνος γινώσκει τὴν λύπην μου· οὗτος μόνος βλέπει τὰ δάκρυα τὰ ὁποία χύνω κρυφίως. (καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς χειρὸς ὡσεὶ κρύπτων δάκρυ).

ΚΑΡ. Μὴ λυπηθῆτι τόσον. (ἐπιθέτει

(*) Ἡ μάλιστα αὕτη ἀνευρέθη πράγματι, μετὰ τὸ τοῦ αὐτοκράτορος θάνατον, ἔλη αἵματι κελυδιωμένη.

δύο δακτύλους ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Ἀλόνζου). Πρέπει λοιπὸν νὰ σοὶ ἐπαναλαμβάνωμεν ὅτι εἶναι ἀμάρτημα τὸ νὰ παρασύρῃται τις ἀπὸ τὰ κοσμικὰ φίλτρα, Βεβιωθήητι ὅτι ὁ Κύριος θὰ μᾶς χορηγήσῃ ἀρκετὴν ζωὴν ὅπως περὶ τῶν μεν τὴν ἐξιλέωσιν τῶν παραπτωμάτων μας. Ἄοι! Ἄοι! (οὐσιέλλεται σπασμαδικῶς ἐπὶ τοῦ θῶ. Που καταληφθεὶς ὑπὸ παροξυσμοῦ ποδάγρας. Παρελθόντος τοῦ παροξυσμοῦ, πτεεὶ ἐλευθέρως, καὶ ὑποτονθορύζει προσευχὴν). Καὶ αὐτὴ ἡ μετέρα ἀσθένεια, ὡ Ἀλόνζε, εἶναι χαρὰ διαπρεπῆς, διότι ἐν τῇ παθήσει ἡ ψυχὴ ἀγνίσταται· ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν σκληραγωγίαν μας, ἀποτελοῦμεν πάντοτε, θεῖα συνάρσαι, ἐν κλιλιτέρα πνευματικῇ διαθέσει, (καὶ τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερον), ἢ κατὰ τὴν νεότητα καὶ ὅτε ἐκαθήμεθα ἐπὶ τὸ κραταιότερον τῆς Εὐρώπης θρόνου...

Θεὸ μου! Πρατήρητον ὁποῖον ζωὴν χρῶμα φωτίζει τὴν ἀνωτέραν στοὰν τοῦ ἱεροῦ τούτου περιστυλίου, τοῦ περιστυλίου τούτου τῶν ἁγίων! Δὲν ἐνθυμῶμεθα ἂν σοὶ εἶπομεν ποτὲ ὅτι ἀπὸ εἶλομεν κατ' ὄναρ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν βαίνοντας ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας εἰς τὴν ἄλλην καὶ συνδιαλεγόμενους ἐν μεγίστῃ οἰκειότητι. Τί δὲ νὰ εἶπωμεν περὶ τῆς πεφιλημένης ταύτης ἐκκλησίας καὶ τοῦ θόλου αὐτῆς, ὅστις τώρα ἀρχίζει γινώσκόμενος! Μὰ τὸν ἀπόστολον Ματθαῖον ἡμέτερον προστάτην, ἡμεῖς προτιμῶμεν αὐτὴν τῆς μητροπόλεως τοῦ Τολεδου τῆς Σεβίλλης! Ἡμεῖς ψάλλομεν τοὺς ψαλμοὺς τοῦ ὄρθρου καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ μετὰ τούτων τῶν προσφιλεστάτων μοναχῶν, καὶ μᾶς φαίνεται ὅτι ἀπαρτίζομεν μέρος τῶν οὐρανίων χορῶν. Ἡ πομπωδιστέρα τελευτῶν ἐν τῷ μεγαλοπρεπεστέρῳ ναῷ τοῦ ἱεροῦ δὲν δύναται ν' ἀποδῇ εἰς ἡμᾶς ἰσοῦς τερπνὴ καὶ γλυκύθυμος.

ΑΛ. Ἀλλὰ καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Ἰ. ἐστέρθη ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ Ἀγίου Πετρωνίου ἐν Βονωνίᾳ, δὲν εὕρισκτο ἄρα γε εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς εὐφροσύνης; Ὅποῖον ἐξίστιον θέμα ἦτο ἐκεῖ

Ἡ Υ. Μ. παρίστατο θεσβίως· ἐκεῖ ὡς Θεός!

ΚΑΡ. Τί λέγεις; Εἰς ἡμᾶς ἀπεναντίας φαίνεται ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν παριστάνομεν πρόσωπον μίμου, ὑπὸ τὸν ἔγχθος τῶν χρυσοῦράτων καὶ διαλίθων ἐκείνων ἐνδυμάτων βαρυτέρων τοῦ μοῦθου. Ὁ ἰδρῶς ἔρρεεν ἀπὸ τοῦ μετώπου μᾶς, ὡς ἐὰν ἡμεῖς ξιλοσχίσται, καὶ μὲν ἠδυνάμεθα νὰ θαδίτωμεν. Παρασιωπῶμεν τοῦ; ἱεράρχας ἐκείνους περιθεσβημένους ἐρυθρὰς χλαίνας ἢ μινδύας, αἵτινες ἐπὶ τῶν ἱερατικῶν ἡμῶν ἐμβλημάτων ἐπιθέτοντες τὸ φορτίον ἐκεῖνο τῆς καταιοδοξίας, ἐφαίνοντο χλευάζοντες ἡμᾶς. Παρασιωπῶμεν ἐπίσης τὸν ἀχρεῖον ἱερεῖον... ὁ Θεὸς νὰ μᾶς συγχωρήσῃ! —(κἀμνει τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ) δηλαδὴ τὸν Πάπαν Κλήμεντα, ὅστις ἐκλήθητο ἐπὶ θρόνου πλησίον τοῦ ἡμετέρου, καὶ ὁ ὅποιος ὑπόβλως ἐμειδία, ὡς ἐὰν ἔλεγε· τὸ στέμμα ὅπερ φέρεις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, ἐγὼ μόνος σοὶ τὸ ἔδωκα.

ΑΛ. Ἐκεῖνος ὁ Πάπας, εἰς τὸν ὅποιον, ἐὰν δὲν ἀπατώμαι, ἢ Υ. Μ. ἐδωρήσατο τὴν Φλωρεντίαν;

ΚΑΡ. Ὅχι εἰς αὐτὸν ἀπ' εὐθείας, ἀλλ' εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἐκπροσωπουμένην τότε ὑπὸ τοῦ ἀσεβοῦς Ἀλεξάνδρου νόθου υἱοῦ του, ἢ ἀνεψιοῦ του, καὶ, ὅπερ χειρὸν, γαμβροῦ μου. Καὶ αὕτη ἐπίτης ὑπῆρξεν ἐκ μέρους ἡμῶν κακὴ πρᾶξις ὑφ' ἑλκας τὰς ἐπόψεις, διὰ τὴν ὁποίαν πολλὰς μᾶς ἐλέγχει ἡ συνείδησις. Τὸ μόνον, ὅπερ μᾶς πρηγορεῖ, εἶναι ὅτι ἔνεκεν ἡμῶν ἐδαμάσθη ὁ ἀγνώμων ἐκεῖνος καὶ κακόβουλος λαός, ὡς τὸν ἐκάλει ὁ μέγιστος αὐτοῦ ποιπτή; (δ) ἐκεῖνος ὁ λαός, ὅστις ἀνοήτως προέκρινε τῆς πλήρους μοναρχικῆς ἐξουσίας, τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐνδομύγου τέρψεως τῆς ὑπακοῆς, τὴν ταρχαυδῆ καὶ δεσπορικὴν δημοκρατίαν! Πλὴν ἀνεξαρτήτως τούτου, ἐὰν ἤξευρες εἰς ποῖα διαθήματα ἢ ἀνάγκη ἐξωθεῖ ἐνίοτε τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς! Ὡς πρὸς ἡμᾶς, ἰδίως,

πολλάκις ἐφρονήσαμεν τὸν ἔσχατον τῶν ὑπεκρίων μᾶς, τὸν ταπεινῶς κλίνοντα γένυ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἡμῶν, καὶ ζῶντα εὐτυχεστάτον ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας του! Ἀλλ' εἰπέ· τίς εἶναι ὁ νεαρός ἐκεῖνος καλόγηρος, ὅστις βραδέως διέρχεται τὸ περιστύλον ἐκεῖ εἰς τὴν κάτω στοάν, καὶ φαίνεται ἀψυφῶν τὴν παρουσίαν μᾶς; Μᾶς φαίνεται ὅτι τὸν εἶδομεν ἄλλοτε ἐδῶ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν. Λίαν θρασὺς φαίνεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος!

ΑΛ. Εἶναι ὁ πατὴρ Φερνάνδος ἐκ Κορδοῦνης, ἀνὴρ ἀκουσίωτος, μονήρης, ὅστις πάντοτε γυρίζει πρὸς τὸ ἔδαρος, καὶ σχεδὸν ποτὲ δὲν ὀμιλεῖ. Ἐπειδὴ πάντοτε ἀσχολεῖται ἀναγινώσκων, ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν ἐνταῦθα «φιλόσοφον». Τώρα πορεύεται, νομίζω, νὰ βρεμβάσῃ, κατὰ τὸ σύνηθες, εἰς τὸ κοιμητήριον.

ΚΑΡ. Ἐὰν ᾖ φιλόσοφος, ὅθ' ᾖ καὶ θεσβίως χειρίστος ἱερεύς. Οἱ οὕτω λεγόμενοι σοφοὶ εἶναι ἢ λύμη τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ σὺ, πτωχέ μου, δὲν ἐννοεῖς αὐτά. («Ὁ Ἀλότζος στρέφει πρὸς αὐτὸν λόγον καὶ σκαπτικὸν βλέμμα») Ἄ! ἄ! ἄ! τί πόνοι!

ΑΛ. (ὕποκλιτων.) Ἰσως, μεγαλειότατε, εἶναι καιρὸς ν' ἀποσυρθῆτε.

ΚΑΡ. Ναι, ἔχεις δίκαιον. Ἡ ποδάγρα θεσβίως θὰ μᾶς φονεύσῃ τὴν φορὰν ταύτην. Μᾶς φαίνεται ὅτι ξυράφιον κόπτει τὰ νεῦρά μᾶς.

ΑΛ. (ἐγείρων μὲθ' ὑποκρίσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς τὸν οὐρανόν.) Μέγιστε Θεέ! Ἐλέησον τὸν κύριόν μου!

ΚΑΡ. (ἐγείρων ἐκ τοῦ ἐδωλοῦ τῆς βοηθείας τοῦ Ἀλότζου.) Δὸς ἡμῖν τὸν βραχίονά σου. Αἰεὶς ἰδέα ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μᾶς, καὶ θέλωμεν εὐθὺς νὰ τὴν πραγματοποιήσωμεν. (ἐξέρχεται εἰς τὸν οὐρανόν τοῦ περιτύλου).

(δ) Ὁ δάκτυλος.—Ὁ Κάρλος ἐγνώσκει πλείστας ἀνθρωπικὰς γλώσσας, καὶ κάλλιστα τὴν ἰταλικήν.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ὁ πατήρ ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ.

(35 ἕως 36 εἰσῶν, ἰσχνός, κεφαλή λίαν ἐκφραστική. Προκύπτει τῆς στοᾶς, εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὑποίας ἐστὶν πρῶτον ἀκούων προφορῶμενον τ' ὄνομά του, καὶ θεωρεῖ μακρόθεν τὸν ἡγεμόνα ἀπερχόμενον).

Ἔβθε νὰ ὑποστῆς ἀπίστας τὰς βεβιά-
νους τοῦ ἄλλου, ὡ ἐπικατάρατε, ὅστις
ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς ἀνοσιῶν φιλοδοξίας σου
ἐθυσίασας ἐκατόμβας ἀνθρωπίνων θυ-
μάτων, ἐν οἷς τοὺς ὁμοπίστους μου, (6)
καὶ ὅστις ὠτανεὶ δικαιολογῶν τὴν κα-
τάρχησιν τῆς ἐξουσίας σου, πρῶτος
μεταξὺ τῶν τυράννων ἐτόλμησας νὰ
περιβληθῆς τίτλον μὴ ἀρμόζοντα ἢ εἰς
μόνον τὸν Θεόν! (7) Καὶ εἶναι μὲν ἀλη-
θές ὅτι νῦν εἶσαι σχεδὸν παράφρων, κρο-
νόληρος καὶ τυμβογέρων· ἀλλ' ἐγὼ οὐδένα
αἰσθάνομαι πρὸς σὲ οἰκτον, διότι σὺ δὲν
αἰσθάνεσαι βεβιάως ἔλεγχρον ἢ ἐπὶ τῇ πε-
ραιτήσει τοῦ σκήπτρου, καὶ ἐὰν τρέμεις,
τρέμεις ἀναλογιζόμενος τὴν αἰώνιον τι-
μωρίαν, ἣτις ἀναμφιλέτως σὲ ἀναμένει.
Καὶ ὅμως πόσων ἐστεμμένων κεφαλῶν καὶ
πόσων λαῶν ἐπὶ ἡμίσειαν σχεδὸν ἐκα-
τονταετηρίδα ἐτάραξας τοὺς ὕπνους! Ὡ
αἰσχος! Ἀρκεῖ ὅπως ἀκόρεστος δεσπό-
της κυκλωθῆ ὑπὸ πολυαριθμοῦ τύρῃς ἀ-
γρίων δούλων, ἀρκεῖ ὅπως ὁ μοχθηρὸς οὗ-
τος καταγάγῃ νίκης τινάς, καὶ ἰδοὺ τὰ
ἔθνη ἅπαντα ἔντρομα καὶ τεταραγμένα,
ἰδοὺ οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν, μᾶλλον ἀνδρῶν
ἀναποφάσιστοι. Οὐχ ἤττον δρᾶξ ἀνδρῶν,
ὡς οἱ ἐνδοξοὶ μάρτυρες τῶν Θερμοπυλῶν,
ἢ ὡς οἱ ἀθάνατοι νικηταὶ τοῦ Μαραθῶ-
νος, τοῦ ἐλαχίστου τῶν ὁπρίων σὺ δὲν

(8) Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Λουθηρου λάθρα ὑφ-
εἰρπύζειν ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταξὺ τῶν
καλογηρῶν τὸ πνεῦμα τῆς ἀναμορφώσεως. Ὡς κατὰ
τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἱ ἱερεῖς,
καθὸ μᾶλλον ἐπακρίβουσι καὶ φιλοδοξοῖ, ἀνεδείχθη-
σαν σχεδὸν πάντοτε οἱ ἡγήτορες τῶν θρησκευτι-
κῶν ἐπαναστάσεων.

(9) Ἐνταῦθα ὁ λαῶν ἐνοεῖ τὸν τίτλον «Με-
γαλειότης». Πρὸ τοῦ Καρόλου, καὶ κατ' αὐ-
τὴν τὴν ἐπιγλήν του, ἀπενέμετο τοῖς ἡγεμόσιν ὁ
τίτλος, «Χάρις καὶ ἡ εὐψυχία αὐτοῦ».

θὰ ἦσο ἀξίος νὰ καθαρῆς τὰ ὄπλα, ὀλίγη
χιλιάδες ἀνδρῶν τοιούτων ἤθελον ἀπ' ἀρχῆς
ταπεινώσει τὴν θρασύτητά σου, καὶ θρασύ-
τὸ ῥάμφος καὶ τοὺς ὄνυχας τοῦ ἀδερφῶν
αὐτοῦ σου. Ἐὰν αἱ εὐαρίθμοι ἐκείναι ὁμά-
δες δὲν ἐδίστασαν ν' ἀντιμετωπίσωσι τὸν
βασιλέα τῶν Περσῶν, τὸν κρατεῖον ἐ-
κείνον καὶ ἀπάσῃ τῇ οἰκουμένη ἐπίφοβον
δεσπότην, ὅποιον δέος ἠδύνασο νὰ τοῖς
ἐμπιῆσθης σὺ, ἄθλιον καὶ ψυροδεὲς γέ-
νημα νεοπλουτῶν, (8) σὺ ἀτυχερίτως κατώ-
τερος κατὰ τὴν ἰσχὴν καὶ τὸν πλοῦτον, (9)
Τότε θὰ ἔβλεπες τὴν αἰσχρὰν ἦταν τοῦ
ἐναγοῦς Βουρβῶνου οὗ τὴν ἐπονείδιστον
ἀρωγὴν ἀσμένως ἐδέχθης, χάριν τοῦ ὁποῦ
ἐξεπόρευσας τιμὰς καὶ παράσημα καὶ
εἰς τὸν ὅποιον μ' ὄλα ταῦτα δὲν ἦδη
νήθη; νὰ δώσης κατοικίαν ἐν τῷ με-
γάρῳ τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου ὑπὸ κτλ.

(8) Ὁ αὐστριακὸς εἶκος ἠδύνατο πράγματι ἐν
κληθῆ ὁ εὐνοούμενος τῆς τύχης. Ὁ ἰδρυτὴς αὐτοῦ
Ῥόδολφος εἶ ἄδοξοῦργος, καίπερ καταγόμενος ἐκ
τοῦ Βαυαρίας, δουκὸς τῆς Αἰταλίας καὶ Σβητίας,
ὑπερέτερος κατὰ τὴν νεότητά αὐτοῦ ἐπὶ μισθῶν
οἰκονόμος παρὰ τῷ Ὀττομάρῳ βασιλεῖ τῆς Βαυ-
αρίας. Οἱ πλουσιώτατοι γάμοι. οὗς ὁ εἶκος αὐτοῦ
πρὸ καὶ μετὰ τὴν Κάρολον συνῆψε, μεγάλας συ-
έτειναν εἰς τὸ κατόπιον μεγαλειῶν του. Ἐκ τούτου ἡ
περίφημος ῥήσις: Felix Austria, nube. (Ἐστὸν ἐκ
Ἀυστρίας, νυμφεύου).

(9) Charles V, λέγει ὁ Σισμάνδης, au milieu
de ses victoires, et malgré l'étendue immense
de ses états, fut toujours proportionnellement
et plus faible et plus pauvre que ne l'avait
été Ferdinand et Isabelle ses prédécesseurs.
Il fut toujours arrêté dans ses entreprises et
privé des fruits qu'il avait droit d'en attendre
par le manque de soldats et d'argent...
Les impôts de l'Italie, de l'Espagne, de la
Flandre et de l'Allemagne joints aux trésors
du nouveau monde n'empêchèrent point que
ses troupes ne se débarrassent sans cesse fautes
de paye κτλ. Ἐρχίνατο ὄντως τοῦτο θεία τις κα-
ταδική! Τοῦτο ὑπαινυμίζει ἡμῖν ὅτι ὁ πάππος τοῦ
Καρόλου Μαξιμιλιανός, πορευόμενος ἕνα νυμφεῖον
τὴν Μαρίαν ἐκ Βουργουνδίας, παρέστη ἐνώπιον αὐ-
τῆς τοσούτον πεινιχρῶς ἐνδεδυμένος, ὥστε ἡ ἡγε-
μονίς ἠναγκάσθη νὰ τῷ προαυθίσῃ καταλλήλως
ἐνδυμα· ὅτι ἀκολουθῶς χηρεύσει, δὲν ἠδυνήθη, ὡς
ἐκ τῆς ἐλλείψεως 2600 σκούδων, νὰ πορευθῆ πρὸς
τὴν ἐν Βρεταννίᾳ δι' ἀντιπροσώπων νυμφευθεῖσα
ἡγεμονίδα· ὅτι οἱ Φλιμανδοὶ τὸν ἐκράτησαν ἐνέκ
μῆνας δέσμιον ἐν Bruges, ὡς ἐφείλοντο αὐτοῖς χρο-
νιάματα καὶ παραδίαικναι τα προνομία των· ὅτι ἐκ
τύχῃ 50000 δούκων δὲν ἐδίστασε νὰ νυμφεθῆ
τὴν Bianca Sforza, νόθος θυγατέρα αὐτοῦ τῆς
χορδιώτου· ὅτι τέλος περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου του

σου, ὅστις (10) πρὸς μέγιστον αἰσχὸς σου σοὶ ἀπεκρίθη κατὰ πρόσωπον ὅτι ἐάν ἠναγκάζετο νὰ σὲ ὑπακούσῃ, ἤθελε πυρπολήσει τὸν οἶκόν σου, μάλιστα ὁ προδότης ἐκεῖνος; τούτου θὰ ἐξήραγο! Τότε θὰ ἐβλεπες τὰ μυθευόμενα ἀνδραγαθήματα τοῦ μυσκαροῦ Μαρκιῶνος τῆς Ηεσκάρας, (11) ἐπιόρκου ὠσαύτως καὶ προδότη, τότε θὰ ἐβλεπες, τί θὰ ἐπραττεν ὁ δόλιος Λανωά καὶ οἱ ἄλλοι κακοῦργοι στρατηγοὶ σου! Ἀλλὰ διατί ν' ἀναπολώρεν κατορθώματα τοσοῦτον ἀφ' ἡμῶν ἀφιστάμενα; Λαὸς πτωχότατος, (12) σχεδὸν ἄοπλος καὶ ἀπειροπόλεμος δὲν κατήσχυε πολλοὺς τῶν προγόνων σου; Ἦκουσας ποτὲ, μεγαλειότατε, τὰ ὄνόματα Μοργάρτεν, Γράνσων, Νέφελς, Σεμπάχ καὶ Μωράτ; Ἦκουσας ποτὲ ὅτι ἐν Μοργάρτεν 1300 ἔνδοξοι ῥακενδῦται κατατρόπωσαν 20000 Ἀυστριακῶν; Ὅτι ἄλλοι ῥακενδῦται ἤγειραν ἐν Μωράτ ὑπερμεγέθη πύργον κατασκευασθεῖσαν ἐκ τῶν ὀστέων τῶν στρατιωτῶν τοῦ Βουργουνδίου προπάππου σου; Ὅτι ἐν Σεμπάχ ἰσπανίαις (13), νῦν βεβλήως ἄγιος ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἐξώθησεν, λιοίγων αὐτοῖς, δίοδον διὰ τοῦ ἐσπραχμένου αὐτοῦ στήθους; 900 μάλιστα συστρατιώτας του καθ' ἀπάσης τῆς Αὐστριακῆς στρατίας, ἧς τὸ ἥμισυ ὁλοσχερῶς κατεστράφη σὺν 676 πανόπλοις εὐπατρίδαις; Ὅτι ὁ δούξ Λεοπόλδος ῥονευθεὶς καὶ οὗτος ἐν τῇ ἀναγνώσει κείνης μάχῃ ἐκλείσθη ἐν τῷ αὐτῷ κίβω-

τῷ, ὅπερ ἐγέμιοσε σχοινίων ὅπως δέση ἐκεῖνους οἵτινες ἔμελλον νὰ τὸν νικήσωσι καὶ φονεύσωσι; Τὸ μόνον τοῦτο παράδειγμα δὲν ἀρκεῖ ὅπως σωφρονίσῃ πάντα αὐθάδη νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι; Φαίνεται λοιπὸν, μεγαλειότατε, ὅτι καὶ οἱ ἀγενεῖς καὶ χυδαῖοι ἔχουσι νοῦν καὶ καρδίαν, ὅπερ δὲ μάλλον παραδοξόν, ἀποκαθίστανται τ' ἀντικείμενά τῃ; λατρεῖς τῶν μεταγενεσιτέρων, οἵτινες τοὺς ἐκθειάζουσι καὶ μκακρίζουσιν, ἀποδεικνύοντες τοιοῦτοτρόπως ὅτι οὐδεὶς τῶν θραίων σου θὰ ἦτο γνωστὸς, ἐάν δὲν πύτῃ νὰ ὀνομασθῇ ἐχθρὸς τῶν ἡρώων ἐκεῖνων καὶ ὑπ' αὐτῶν παραδειγματικῶς νὰ τιμωρηθῇ! Ὡ! ἄ; ἔλθῃ νῦν ὁ συρφετὸς τῶν ἀνάνδρων τῶν φοβηθέντων τὸν Κάρολον τῆς Γάνδης; ἄ; ἔλθωσι νὰ τὸν ἴδωσι ψάλτην ἐν ἐκκλησίᾳ μονῆς, ἄλλοτε δὲ ἐν αὐτῇ κηπυρὸν, κατασκευαστὴν νευροσπάστων καὶ ὠρολογίων (14) εἰς τὰ ἐξελκῖα, ἅτινα τῷ ἐχρησίσμεσαν ὡς Θεάτρον καὶ ἐργαστάσιον. Ἄς ἔλθωσι, καὶ θὰ εἴρωσι τὸ παλαιὸν αὐτῶν φόβητρον, ὅμοιον ἀκριβῶς πρὸς ἐκεῖνο, ὅπερ ἐν μέσῳ τῶν ἀγρῶν κινεῖ τὸν γέλωτά τῶν παιδῶν.— Ἐν παλαιῶν ῥάκος. Ἰμεῖς δὲ, ἰσραὶ ψυχῇ τοῦ Παδύλλα καὶ Ἰωάννου Φριδερίκου (15), ἔλθετε νὰ χαρῆτε τὴν ἐκδίκησίν σας.

αὐτοῦ ὁ Μαξιμιλιανὸς, αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας. ἐν ἠσχύνῃ νὰ πολεμήσῃ ὑπὸ τὴν σημαίαν Ἐρρίκου τοῦ Π' τῆς Ἀγγλίας, ἐπὶ εὐτελεῖ ἡμερησίῳ μισθῷ ἀκοῦντι πρὸς διατροφὴν του.

(10) Ὁ μαρκήσιος Βιλλάνος.
(11) Γνωστοποιήσιν τῷ Πισκάρα ἐπὶ μυστικῇ ἐρωμοσίᾳ τῆς κρυφίας συμμαχίας τῶν ἰταλῶν ἢ ἡμερῶν κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κάρλου Ε'. ὑφ' ὃν ὁ Πισκάρας ἐστρατήγει, καὶ προσνεχθίτος αὐτῷ τοῦ θρόνου τῆς Νεαπόλεως, τιμαρίου τότε τῆς Ἀγίας Ἑδρας, οὗτος ἐπράτηεν ἐπὶ πολὺ μετέωρος τοῦς πράκτορας τῆς συμμαχίας ταύτης, ἕως οὗ μᾶθῃ λεπτομερῶς πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, καταγγείλας ταύτην τέλος τῷ αὐτοκράτορι.— Ὁ Πισκάρας οὗτος ἀποκαλεῖται ἐνταῦθα προδότης, καθότι, καίπερ ἰσπανὸς τὴν καταγωγὴν, ἐγεννήθη καὶ ἀνατράφη ἐν Ἰταλίᾳ.

(12) Οἱ ἔλθιστοί.
(13) Ἀρνούδος ἐξ Οὐβινελλίδος.

(14) Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἐκ τῆς μονῆς βιώσεώς του, ὁ Κάρολος ἐνσχολιτο καλλιεργῶν κηπυρῶν τι, καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν δικαστικοῦ ταχυνίτου κατασκευάζων οὐ μόνον νευροσπαστά—ἅτινα ὑπ' ἐσωτερικῶν ἐλατηρίων κινούμενα ἐμμοῦντο τὰ σχήματα τῶν ἀνθρώπων πρὸς μεγάλην ἐκπληξίν τῶν θεωμένων μοναχῶν—ἀλλ' ἐπίσης παντοειδῆ ὠρολόγια, ἅτινα ἤξιον νὰ διευθύνῃ τοιοῦτο τρόπον, ὅπως νὰ συμφωνῶσι πληρόστατα πρὸς ἀλλήλα. Μὴ ἐπιτυγχάνων δὲ καὶ ὀργισθεὶς ἡμέραν τινὰ ἐπὶ τούτῳ, τὰ ἔθρυσεν ὅλα, ἀπορῶν πῶς ἠθέλησε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοσοῦτους ἀνθρώπους τὰ αὐτὰ αἰσθημάτων, ἐν ᾧ δὲν κατῴρθου νὰ κανονίξῃ ἀκριβῶς τὴν κίνησιν ὀλίγων μικρῶν μηχανῶν.

(15) Ὁ πρῶτος ἐστὶν ὁ ἕως Ἰωάννης Παδύλλα, εὐπατρίδης ἐκ Τολέδου καὶ μάρτυρ τῆς ἐλευθερίας ἐν Villalar τῷ 1321. Ὁ δευτέρος δ' ἐστὶν Ἰωάννης Φριδερίκος, ἰελεῖται τῆς Σαξωνίας. Ἄπαντες γινώσκουσι δι' ὅποιον σατανικοῦ μηχανήματος ὁ Κάρολος ἐστέρησεν αὐτὸν τῶν κληρονομικῶν του κρατῶν καὶ τῆς ἐλευθερίας του.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ὁ πατήρ ΕΣΤΕΒΑΝ καὶ ὁ ρηθεις.

(Ὁ πατήρ Ἐστεβάν, ὡρῆτος ἀνὴρ 40 ἕως 42 ἐτῶν, κρατῶν ἐν χερσὶ τὸ εὐχολογιὸν του, εἰσέρχεται ἀπὸ τοῦ μέρους ἀντιθέτου πρὸς ἐκεῖνο, ὅπου εὐρίσκειται ἀκόμη ὁ πατήρ Φερνάνδος.)

Π. ΕΣΤ. Φερνάνδος!

Π. ΦΕΡ. (σπεύδων πρὸς αὐτόν) Τί τρέχει, φίλε μου; Μοὶ φαίνεσαι ἀνύσυχος.

Π. ΕΣΤ. (χαμηλοφώνως) Ἄκουσον. Ὁ κηπουρὸς μὲς μὴ εὐρῶν σε πρὸ ὀλίγου εἰς τὸ κελλίον σου καὶ συναντήτης με μὲ παρεκάλεσε νὰ σοὶ ἐγγχερίσω ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἐκόμισεν ἐξ Ἀνδαλουσίαι. (τῷ τὴν ἐγγχειρίζει, ἀλλὰ θέλοντος τοῦ πατρὸς Φερνάνδου νὰ τὴν ἀνοιξῆ ἀμέσως, οὗτος τὸν ἐμποδίζει) Μὴ ἐδῶ, μὴ ἐδῶ! βίβλε τὴν εἰς τὸ θυλάκιόν σου· ἄλλου δύνεται νὰ τὴν ἀναγνώτῃ; ἀσφαλέστερον καὶ νὰ μοὶ διακρινώτῃ; τὸ περιεχόμενον τῆς.

Π. ΦΕΡ. Ἀλλὰ τίς εἶναι; . .

Π. ΕΣΤ. Ὁ Βερνάνδος, ὅστις ἀπόψε ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ ταξείδιόν του, τὴν ἔλαβεν ἐν Κορδοῖᾳ ἀπὸ τινα, ὅστις ὠναμάζετο συγγενῆς σου, ἐνῶ σὺ, καθ' ὅσον ἤξεύρεις, δὲν ἔχεις πλέον κανένα, καὶ τῷ ἔδιδε τὴν ἐπιστολὴν ὡς ὑπ' αὐτοῦ γραφείαν, ἐπιφορτίζων αὐτόν νὰ σοὶ συστήσῃ μεγάλην περὶ τὴν υγείαν σου προσοχὴν.

Π. ΦΕΡ. Λοιπόν; . . .

Π. ΕΣΤ. Ὁ χαρκατιέρ τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι θεβκιῶ; τοῦ ἀγχιθοῦ ἡμῶν πατρὸς Δομίγγου.

Π. ΦΕΡ. Τοῦ πατρὸς Δομίγγου; Ἀλλ' οὗτος, ὁνάκις γράφει, στέλλει πάντοτε κατ' εὐθεῖαν τὰς ἐπιστολάς του (ἐκβάλλει τοῦ θυλακίου του τὴν ἐπιστολὴν, παρατηρῶν προσεκτικῶς τὴν εἰςγραφὴν καὶ φαίνεται συμμεριζόμενος τὴν γνώμην τοῦ πατρὸς Βατεβάρ).

Π. ΕΣΤ. Αὕτη ἡ νέα προφύλαξις μὲ ἐμβόλλει εἰς ὑπνοίαις. Ἰποπεύομαι κακὰς εἰδήτεις. Φοβοῦμαι πολὺ ἐκεῖνον τὸν πηνοῦργον καὶ θηριώδη Φίλιππον. Οὗτος ἀπὸ τοῦδε προμηνύει ὅτι θὰ ὑπερβῆ τὸν

πατέρα κατὰ τὴν μοχθηρίαν.

Π. ΦΕΡ. (πικρῶς μειδιῶν) Ἐὶν, ὡς ἐλπίζω, μάλιστα ἐνδομύχως πιστεῶω, οἱ συνάδελφοί μου, ἱερεῖς τε καὶ λαϊκοί, διατηρηθῶσι πιστοὶ καὶ δραστήριοι, ἡμεῖς δὲ καταστῶμεν ἀρκετὰ ἐπίφοβοι εἰς τὴν νεκρὰν ἐκείνην ὕκιναν.

Π. ΕΣΤ. Ἀμήν. Τώρα πρέπει νὰ χωρισθῶμεν πρὶν ἢ οἱ ἀχραιοὶ οὔτοι καλλιγχοὶ καὶ ἐκεῖνος ὁ ἀφωριμένος ἡγούμενος μᾶς ἴδωσι συνομιλοῦντας κρυφίως. Ἡ μετὰ τὸν ἡμῶν οἰκειότης παρετηρήθη ἤδη πρὸ πολλοῦ, καὶ ἐκ τούτου ἡμακα ἐπιβλέπουσιν ἐκκσιον ἡμῶν διαβημχ.

Π. ΦΕΡ. (ὡς ἄνω) Ἐγὼ τοὺς ἀφρηθῶ ἔβλου. Σὺ γνωρίζεις, Ἐστεβάν, τὸν χαρκατιέρά μου.

Π. ΕΣΤ. (κατηφῶς ἀστεεινόμενος) Τὸ ὁποῖον θεβκιῶ; δὲν διακρίνει ὑπερβάλλουσα σύνεσις. Πρόσσεχε, φίλε μου! Οἱ ὑποκριταὶ εἶναι χειρότεροι τοῦ Διαβόλου, ὅστις, κατὰ φαίνεται, δὲν ἐδίστασε ποτὲ νὰ δεχθῆ ὁποῖος εἶναι πράγματι. Ἡ ἀπειροσχεψίς, ἡ τοσοῦτον συνήθης εἰς τοὺς ἀγχιθοὺς, παρέχει εἰς τοὺς μοχθηροὺς τὸ φονικώτερον ὄπλον. (ἀμφότεροι ἀπέρριπται ἐξ ἀντιθέτων μερῶν)

(Ἔπειτα συνέχισι)

Ἡ ΔΙΑΔΩΣ.

*Agieroδευι τη σεμνη νεαριδι ***

Ἀφαιρέσατε ἀπὸ τοῦ βόδου τὴν δρασερότητα καὶ τὸ ζωηρὸν τοῦ χρώματός, ἀπὸ τοῦ κρῖνου τὴν λευκότητα, ἀπὸ τῆς ἰάσμης τὴν ἡδυστάτην εὐωδίαν, ἀπὸ τοῦ ἴου τὴν ταπεινότητα, ἀπὸ τῶν ἀστέρων τὸ ὑποτρέμον τῶν ἀκτίνων, τὸ μυστήριον τῆς μελαγχολίας ἀπὸ τῆς ἐκρινῆς νυκτὸς, καὶ τὸ βόδον, τὸ κρῖνον, ἢ ἰάσμη, τὸ ἴον, οἱ ἀστέρες, ἢ νύξ, οὐ